

POSTANOWIENIE

27 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 27 maja 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.N. i A.N.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 13 lutego 2025 r., I ACa 974/23,

odrzuca skargę kasacyjną.

[J.T.]

UZASADNIENIE

Powodowie M.N. i A.N. wniesli ostatecznie o ustalenie nieważności umowy kredytu łączącej ich z pozwanym P. S.A. w W. (dalej: bank) oraz o zasądzenie od banku kwoty 136 300,69 zł wraz z bliżej opisanymi odsetkami. Sąd Okręgowy w Szczecinie uwzględnił powództwo, orzekając w punkcie pierwszym o roszczeniu z art. 189 k.p.c., a w punkcie drugim – o żądaniu zapłaty.

Na skutek apelacji banku Sąd Apelacyjny w Szczecinie uchylił zaskarżony wyrok w punkcie drugim ponad kwotę 74 623,78 zł wraz bliżej opisanymi odsetkami i umorzył postępowanie w tym zakresie, a w pozostałym zakresie apelację banku oddalił. W toku postępowania apelacyjnego powodowie złożyli bowiem oświadczenie, iż dokonali potrącenia części dochodzonej pozwem kwoty z roszczeniem pozwanego o zwrot kwoty wypłaconej im jako kapitał kredytu i cofnęli pozew co do kwoty 61 676,91 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego zaskarżając go „w części, tj. w pkt I. w zakresie uchylenia zaskarżonego wyroku w punkcie drugim ponad kwotę 74.623,78 zł wraz z odsetkami [...]”. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano 66 198,72 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu – z dwóch niezależnych przyczyn.

Po pierwsze, w orzecnictwie utrwalone jest stanowisko, że pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka, i nadał tej uchwale moc zasady prawnej (zob. uchwałę – zasadę prawną – SN z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13). Tymczasem zaskarżone przez pozwanego orzeczenie jest dla niego korzystne, gdyż pomniejsza kwotę, którą skarżący ma uiścić na rzecz powodów.

Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, że bank w istocie dąży do zakwestionowania wyrażonej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oceny Sądu

Apelacyjnego o skuteczności dokonanego przez powodów potrącenia. Kwestia tej skuteczności nie była bowiem przedmiotem orzeczenia; postępowanie zostało umorzone z uwagi na cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia. Kwestionowanie dopuszczalności cofnięcia pozwu również nie jest skuteczne – wydane w sprawie rozstrzygnięcie było bowiem korzystne dla banku. Jeżeli bank uważa, że na skutek oświadczenia złożonego przez powodów nie doszło do skutecznego umorzenia roszczenia przysługującego mu wobec powodów, to może dochodzić ochrony na drodze sądowej; wydany w sprawie wyrok nie tworzy bowiem w tej kwestii powagi rzeczy osądzonej.

Po drugie, wskazana w sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia nie została oznaczona odrębnie w stosunku do każdego z powodów. Tymczasem dokonane w sprawie zasądzenie nie nastąpiło w sposób solidarny lub inny, lecz taki, który uzasadniałby tezę, że w odniesieniu do zasądzanego świadczenia, mimo jego pieniężnego charakteru, nie nastąpił skutek wynikający z art. 379 § 1 zd. 1 k.c. W efekcie należało przyjąć, że na podstawie przywołanego ostatnio przepisu doszło do podziału zasądzonej wierzytelności pieniężnej na dwie odrębne wierzytelności, a skoro z okoliczności nie wynika nic innego, to zgodnie z art. 379 § 1 zd. 2 k.c. każdemu z powodów przysługuje indywidualnie wierzytelność w tej samej wysokości, czyli, po zaokrągleniu do pełnego złotego, po nieco ponad 30 000 zł (zob. postanowienie SN z 27 lutego 2026 r., I CSK 150/25).

Tymczasem zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Wprawdzie podana przez pozwanego wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza tę wartość, jednak nie została ona określona prawidłowo. Skarżący pominął bowiem okoliczność, że po stronie powodowej występowały dwie osoby.

Wobec uznania, że wartość przedmiotu zaskarżenia, ustalona odrębnie w stosunku do każdego z powodów, wynosiła – w obu wypadkach – mniej niż 50 000 zł, skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c.

Tym samym stosownie do art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c. skarga kasacyjna powódki, jako niedopuszczalna z dwóch różnych przyczyn, podlegała odrzuceniu już na etapie badania przeprowadzanego przez Sąd drugiej instancji. Wobec nieodrżucenia skargi przez Sąd Okręgowy, skarga ta podlegała odrzuceniu przez Sąd Najwyższy, stosownie do art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono, ponieważ wniosek o zasądzenie kosztów został zgłoszony („ponadto”) w związku z wnioskami o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej jako bezzasadnej.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]